

фінансування та його використання зазнає змін відповідно до умов воєнного стану та нових пріоритетів, які встановлені для підтримки обороноздатності держави.

Але, недостатнє фінансування призводить до зниження якості освітніх послуг, зношеності матеріально-технічної бази та зниження мотивації серед персоналу. Це, в свою чергу, впливає на загальну ефективність освітнього процесу та задоволеність батьків. Водночас, виникають нові можливості. Зростання інтересу до приватних інвестицій у сферу освіти, розвиток партнерських програм з громадськими організаціями та бізнесом, а також впровадження інноваційних освітніх технологій можуть стати джерелами додаткового фінансування та покращення якості навчання.

Література:

1. Пітерс Я. Підвищення якості дошкільної освіти та догляду за дітьми в Україні URL.: www.ussf.kiev.ua/images/project51/Дошкільна%20освіта%20та%20догляд%20за%20дітьми%20в%20Україні-cover.pdf.
2. Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти). Наказ Міністерства освіти і науки України № 33 від 12.01.2021 р.
3. Бак Н. Фінансування дошкільної освіти в Україні: проблеми та напрями її подолання. *Світ фінансів*. 2013. № 2. С. 81–87.
4. Бучковська Я. Теоретичні основи фінансування дошкільної освіти. *Світ фінансів*. 2012. № 4. С. 142–149.

Саусь В.

*аспірант кафедри європейської економіки і бізнесу,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
Науковий керівник – д.е.н., професор, заступник завідувача кафедри кафедри європейської
економіки і бізнесу Ткаленко С.І.*

ІНФРАСТРУКТУРНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Відкрита агресія проти України визначила принципово новий порядок денний не тільки у безпековій сфері, а і з позиції економічної стратегії нашої держави. Вже у перші дні повномасштабного вторгнення стало зрозуміло, що ворог намагатиметься усіляко підірвати економічну міць нашої держави, унеможливити функціонування економіки, знищити виробничу інфраструктуру у провідних галузях національної економіки. Фактично відбулося формування «економічного фронту», який став невід'ємною частиною боротьби України за свою незалежність та свободу. І це не буденна фраза, яка виникла у перші ні війни, адже від економічної стійкості України залежить і її обороноздатність.

Саме тому цілями терористичних атак досить часто ставали виробничі потужності агропромислового комплексу та відповідна інфраструктура. Якраз аграрний комплекс у другій декаді ХХІ перетворився у справжній «драйвер», як з позиції впливу на макроекономічні тенденції, так і з погляду конкурентної позиції України на глобальній економічній мапі. Нині беззастережно сприймається той факт, що одним із ключових чинників, який стимулює розвиток аграрного

сектору, є відповідна ринкова інфраструктура. Зауважимо, що нині серед науковців немає єдиного погляду на сутність та характеристики поняття «інфраструктура аграрного ринку».

Так, в одній з наукових праць наводиться позиція, у відповідності з якою до інфраструктури аграрного ринку «...відносяться суб'єкти господарювання і види діяльності, що задіяні у процесі товарного обміну і які забезпечують функціонування аграрного ринку. Вона створює умови та надає послуги для забезпечення руху товарів від первинного виробника (продавця) до кінцевого споживача (покупця)» [1].

В окремих нормативно-правових актах в Україні є визначення інфраструктури окремих сегментів аграрного ринку: «Інфраструктура ринку зерна – комплекс виробничих і невиробничих формувань, які забезпечують умови виробництва зерна, його заготівлі, зберігання, переробки, реалізації, страхування, кредитно-фінансові та інші послуги» [2].

Узагальнюючи поширені в науковій літературі позиції, підкреслимо, що як правило, інфраструктура аграрного ринку розглядається в якості певної мережі інститутів та інституцій, які забезпечують функціонування усіх без винятку учасників аграрного ринку. Навіть з врахуванням існуючих розбіжностей щодо сутності інфраструктури аграрного ринку, усі без виключення фахівці підкреслюють її визначальну роль у розвитку цієї галузі.

З врахуванням зазначеного, як нині, коли в Україні триває війна, тим більше в період повоєнного відновлення, наша держава має сконцентрувати зусилля на розбудові ефективної інфраструктури аграрного ринку. Цілком можна погодитися з тими авторами, які зазначають: «При цьому забезпечити ефективне формування та функціонування інфраструктури аграрного ринку неможливо без системної державної політики» [3]. При цьому треба врахувати, що після того, як інфраструктура вітчизняного аграрного ринку зазнала настільки значних руйнувань, саме держава має сформувати ефективні механізми її відновлення та подальшого розвитку. Тут варто звернути увагу на необхідність комплексного підходу до вирішення цього завдання, який передбачає одночасний розвиток усіх складників інфраструктури аграрного ринку. Очевидно, що на цьому шляху наша держава зіштовхнеться з цілим рядом проблем, чи не ключовою з яких є пошук джерел фінансування, які будуть спрямовуватися на розвиток інфраструктури аграрного ринку України. В цьому контексті також треба розуміти, що крупні агрохолдинги у перспективі можуть за рахунок внутрішніх ресурсів фінансувати інфраструктурні проекти, тоді як тисячі дрібних фермерів можуть розраховувати лише на ту інфраструктуру, яка буде відновлена та побудована державою або крупними учасниками ринку. Також важливим завданням є така модель розбудови інфраструктури, яка б повною мірою враховувала євроінтеграційні перспективи України.

Література:

5. Старіков О. Ю. Рівень розвитку інфраструктури аграрного ринку як чинник формування агрохолдингів. *Формування ринкової економіки*. Частина 1. К.:КНЕУ, 2011. С. 360–367.

6. Закон України «Про зерно та ринок зерна в Україні» № 37-IV від 4.07.2002 р.
7. Стройко Т. Основні аспекти формування інфраструктури аграрного ринку *Формування ринкової економіки*. Київ : КНЕУ, 2009. Спец. вип.: Аграрна економічна освіта в розбудові конкурентоспроможного сільського господарства України. С. 567–574.